

"Το πιο
χρήσιμο βιβλίο
των τελευταίων
χρόνων για το
χρηματιστήριο"

Management Accounting

ΠΩΣ ΝΑ

Πάνω από 500.000
πωλήσεις στις ΗΠΑ

ΚΕΡΔΙΖΕΤΕ ΧΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Δεύτερη
Αμερικανική
έκδοση

*Ένα σύστημα που κερδίζει
σε καλές αλλά και κακές περιόδους*

WILLIAM J. O'NEIL

Ιδρυτής της εφημερίδας *Investor's Business Daily*

Περιεχόμενα

Πρόλογος 9

Μέρος 1 Ένα σύστημα για νικητές: η Μέθοδος των Επτά Σημείων

Εισαγωγή: Διδαχθείτε από τους μεγάλους νικητές

- 1 Κέρδη τρέχοντος τριμήνου ανά μετοχή:
Πόσα πρέπει να είναι; 21
- 2 Ετήσιες αυξήσεις κερδών:
αναζητήστε τη σημαντική ανάπτυξη 33
- 3 Νέα προϊόντα, νέα διοίκηση, νέα ρεκόρ:
πώς να αγοράζετε στην κατάλληλη στιγμή 43
- 4 Προσφορά και ζήτηση: μικρή κεφαλαιοποίηση
και μεγάλος όγκος ζήτησης 51
- 5 Ηγέτης ή ουραγός; Τι είναι η μετοχή σας; 57
- 6 Θεσμική στήριξη: η λίγη ωφελεί πολύ 63
- 7 Η κατεύθυνση της αγοράς: πώς να την προσδιορίζετε 69

Μέρος 2 Πώς να αρχίσετε έξυπνα και σωστά

- 8 Πώς να διαλέξετε τον κατάλληλο χρηματιστή 103
- 9 Πότε να πουλήσετε αν έχετε κάνει λάθος στην επιλογή
της μετοχής ή της χρονικής στιγμής 105

10 Πότε να πουλάτε και να εισπράττετε τα κέρδη σας	119
11 Πρέπει μήπως να διαφοροποιηθείτε, να επενδύσετε μακροπρόθεσμα, να αγοράζετε με πίστωση, να πουλάτε ακάλυπτα;	133
12 Πρέπει μήπως να αγοράζετε δικαιώματα, μετοχές ΟΤC, νέες εκδόσεις, κ.λπ.;	139
13 Πώς μπορείτε να κερδίσετε εκατομμύρια από τα αμοιβαία κεφάλαια	149
Μέρος 3 Πώς να επενδύετε σαν επαγγελματίας	
14 Πρότυπα μεγάλων νικητών του χρηματιστηρίου 1953-1993	161
15 Πώς να διαβάζετε διαγράμματα σαν ειδικός και να βελτιωθείτε στην επιλογή μετοχών	183
16 Η τέχνη του διαβάσματος της κορδέλας: πώς να αναλύετε και να αντιδράτε στα νέα	207
17 Πώς να διαλέγετε τις καλύτερες βιομηχανικές ομάδες, υπο-ομάδες και τομείς της αγοράς	219
18 Βελτίωση της διαχείρισης συνταξιοδοτικών και θεσμικών χαρτοφυλακίων	235
19 Τα 18 συνηθισμένα λάθη που κάνουν οι περισσότεροι επενδυτές	263
Ευρετήριο	269

5

Ηγέτης ή ουραγός; Τι είναι η μετοχή σας;

Τον περισσότερο καιρό, οι άνθρωποι αγοράζουν μετοχές εταιρειών που συμπαθούν, με τις οποίες αισθάνονται άνετα, όπως με έναν παλιό φίλο, με παλιά βολικά παπούτσια, ή με τον πιστό σκύλο τους. Συχνά, αποδεικνύεται ότι οι μετοχές αυτές αργοσέρονται νυσταλέα αντί να οδηγούν την αγορά με δρασκελιές.

Ας υποθέσουμε ότι θέλετε να αγοράσετε μια μετοχή στον κλάδο των υπολογιστών. Αν αγοράσετε την *κορυφαία* μετοχή του κλάδου και έχετε σωστό χρονισμό, θα πετύχετε θριαμβευτικές αποδόσεις.

Αν, από την άλλη πλευρά, αγοράσετε μετοχές που η τιμή τους δεν έχει κινηθεί ή έχει πέσει, επειδή αισθάνεστε περισσότερη σιγουριά μαζί τους και πιστεύετε ότι πετύχατε "κελεπούρι", μάλλον αγοράζετε τους νυσταλέους ουραγούς της ομάδας. Οι μετοχές δεν είναι παίξε-γέλασε. Πρέπει να τις διερευνήσετε όπως οι ντετέκτιβ.

Να διαλέγετε ανάμεσα στις δυο-τρεις καλύτερες μετοχές μιας ομάδας

Οι δυο ή τρεις καλύτερες μετοχές από πλευράς αποδόσεων ενός ισχυρού βιομηχανικού κλάδου μπορεί να γνωρίσουν απίστευτη άνοδο, ενώ οι άλλες στο πλήθος να μη σαλέψουν πάνω από ένα-δυο σημεία. Δεν σας έχει τύχει ποτέ αυτό;

Το 1979 και το 1980, οι Wang Labs, Prime Computer, Datapoint, Rolm Corp., Tandem Computer, και άλλες μικρές εταιρείες υπολογιστών σημείωσαν αυξήσεις 5, 6 και 7 φορές πριν φτάσουν στο αποκορύφωμα και υποχωρήσουν, ενώ η ένδοξη μεγάλη IBM λίμναζε και γίγαντες όπως οι Burroughs, NCR, και Sperry Rand έδιναν ασθενικές αποδόσεις. Στον επόμενο κύκλο ανοδικής αγοράς, η IBM επανήλθε επιτέλους στη ζωή και παρουσίασε άριστα αποτελέσματα. Η Home Depot αυξήθηκε στο δεκαπλάσιο μεταξύ 1988 και 1992, ενώ οι Waban και Hechinger, οι ουραγοί του κλάδου της, υστέρησαν.

Να αποφεύγετε τις κινήσεις συντονισμού μεταξύ ομοειδών μετοχών

Στη χρηματαγορά ελάχιστα πραγματικά νέα γεγονότα συμβαίνουν. Η ιστορία επαναλαμβάνεται διαρκώς. Το καλοκαίρι του 1963, αγόρασα μετοχές της Syntex, οι οποίες στη συνέχεια αυξήθηκαν κατά 400%. Κι όμως, οι περισσότεροι αρνούνταν να την αγοράσουν επειδή είχε μόλις κάνει νέο ρεκόρ τιμής στα 100\$ και ο P/E της, 45, εθεωρείτο πολύ υψηλός.

Πολλές επενδυτικές επιχειρήσεις τότε σύστηναν να αγοραστεί η G.D.Searle, ελπίζοντας σε μια κίνηση συντονισμού. Η Searle είχε προϊόν παρόμοιο με της Syntex και, επιπλέον, η τιμή της μετοχής της ήταν πολύ χαμηλότερη. Όμως η μετοχή δεν έδωσε αποτελέσματα. Η Syntex ήταν ο ηγέτης, η Searle ο ουραγός.

Με τον όρο "κινήσεις συντονισμού" εννοούμε κινήσεις μετοχών του ίδιου κλάδου με μια κορυφαία μετοχή, που όμως παρουσιάζουν χαμηλότερες επιδόσεις και ασθενέστερες αποδόσεις. Κάποια στιγμή, προσπαθούν να ανέβουν παρασυρόμενες από την ισχυρή ανοδική πορεία του ηγέτη της ομάδας, σε "συντονισμό" μαζί του.

Το 1970 η Levitz Furniture σημείωσε τρομακτική επιτυχία στο χρηματιστήριο. Η Wickes Corp. αντέγραψε τη Levitz και ρίχτηκε στον τομέα της πώλησης φτηνών επίπλων.

Πολλοί αγόρασαν την Wickes αντί για τη Levitz επειδή ήταν φτηνότερη. Η Wickes ποτέ δεν απέδωσε. Τελικά περιέπεσε σε οικονομικές δυσκολίες, ενώ η Levitz αυξήθηκε κατά 900% πριν φτάσει στο αποκορύφωμα. Όπως έγραψε στην αυτοβιογραφία του ο Άντριου Κάρνεγκι, ο πρωτοπόρος της χαλυβουργίας, "Αυτός που φτάνει πρώτος, παίρνει το στρείδι· ο δεύτερος, το κέλυφος".

Μήπως η σχετική ισχύς της τιμής της μετοχής είναι κάτω από 70;

Υπάρχει ένας απλός, εύκολα απομνημονεύσιμος τρόπος για να διαπιστώσετε αν μια μετοχή είναι ηγέτης ή ουραγός. Αν η σχετική ισχύς της τιμής μιας μετοχής, σε κλίμακα από το 1 έως το 99, είναι κάτω από το 70, η μετοχή υστερεί σε σχέση με τις καλύτερες της αγοράς. Αυτό δεν σημαίνει ότι η τιμή της αποκλείεται να αυξηθεί· σημαίνει ότι αν αυξηθεί, η αύξησή της μάλλον δεν θα είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Η σχετική ισχύς της τιμής συγκρίνει την απόδοση της τιμής μιας μετοχής με τη συμπεριφορά τιμών ενός γενικού μέσου όρου, π.χ. του δείκτη Standard & Poor's (S&P), ή σε ορισμένες περιπτώσεις, με όλες τις άλλες

μετοχές. Για παράδειγμα, σχετική ισχύς 70 σημαίνει ότι η μετοχή είχε καλύτερη απόδοση από το 70% των μετοχών της ομάδας σύγκρισης σε μια δεδομένη περίοδο, ας πούμε στους τελευταίους 6 ή 12 μήνες.

Οι 500 μετοχές που είχαν τις καλύτερες αποδόσεις κάθε χρόνο από το 1953 έως και το 1993 παρουσίαζαν κατά μέσο όρο βαθμό σχετικής ισχύος 87, αμέσως πριν αρχίσει η πραγματικά σημαντική αύξηση της τιμής τους. Λοιπόν, ο κανόνας αν θέλετε να κερδίσετε είναι: να αποφεύγετε τους ουραγούς και τις κινήσεις συντονισμού. Αναζητήστε τους πραγματικούς ηγέτες!

Οι καλές επενδυτικές υπηρεσίες παρουσιάζουν και την καμπύλη σχετικής ισχύος και το βαθμό σχετικής ισχύος και ενημερώνουν τα στοιχεία αυτά κάθε εβδομάδα για χιλιάδες μετοχές.

Οι βαθμοί σχετικής ισχύος παρουσιάζονται κάθε μέρα για όλες τις μετοχές που δημοσιεύονται στους πίνακες της Investor's Business Daily.

Να διαλέγετε μετοχές με βαθμούς 80 και 90 που βρίσκονται σε φάση βάσης

Αν θέλετε να βελτιώσετε την επιλογή μετοχών σας και να επικεντρωθείτε στις ηγέτιδες μετοχές, σκεφτείτε το ενδεχόμενο να περιορίσετε τις αγορές σας σε εταιρείες που έχουν βαθμό σχετικής ισχύος 80 και πάνω. Βάλτε σαφείς κανόνες και ακολουθήστε τους πειθαρχικά.

Αν το κάνετε αυτό, φροντίστε η μετοχή να βρίσκεται σε ζώνη δημιουργίας βάσης (σταθεροποίηση της τιμής με μικρές αυξομειώσεις) και να μην έχει αποσπαστεί (προς τα πάνω) από το επίπεδο αυτό περισσότερο από 5% ή 10%. Έτσι θα αποφύγετε να κυνηγήσετε μετοχές που έχουν ήδη απογειωθεί από τη ζώνη βάσης τους στο διάγραμμα. Για παράδειγμα, στο διάγραμμα της Reebok που παρουσιάστηκε στο τέλος του Κεφαλαίου 3, αν το επακριβές σημείο αγοράς ήταν 29\$, η μετοχή δεν έπρεπε να αγοραστεί ακριβότερα από 5% ή 10% πάνω από τα 29\$.

Αν η καμπύλη σχετικής ισχύος πέφτει επί επτά μήνες ή περισσότερο ή αν η καμπύλη έχει απότομη πτώση επί τέσσερις μήνες ή περισσότερο, η συμπεριφορά της μετοχής είναι αμφίβολη.

Γιατί να αγοράσετε μια μετοχή που η σχετική επίδοσή της είναι κατώτερη και υστερεί σαφώς σε σχέση με πολλές άλλες της αγοράς; Κι όμως, οι περισσότεροι έτσι κάνουν, και μάλιστα πολλοί χωρίς καν να κοιτάζουν την καμπύλη ή το βαθμό σχετικής ισχύος.

Ορισμένα μεγάλα θεσμικά χαρτοφυλάκια είναι φορτωμένα με μετοχές που η σχετική ισχύς τους δείχνει παρατεταμένη πτωτική τάση. Δεν μου αρέσει να αγοράζω μετοχές με βαθμό σχετικής ισχύος κάτω από 80 ή που η καμπύλη τους είναι σαφώς πτωτική.

Στην πραγματικότητα, οι πραγματικά αποδοτικές μετοχές έχουν βαθμό σχετικής ισχύος 90 ή περισσότερο, αμέσως πριν αποσπαστούν από την πρώτη ή τη δεύτερη βάση τους.

Η πλήρης έλλειψη γνώσης των επενδυτών, ή τουλάχιστον η απροθυμία τους να θεσπίσουν και να ακολουθήσουν ελάχιστους ρεαλιστικούς κανόνες για την καλή επιλογή μετοχών, μου θυμίζει τους γιατρούς των προηγούμενων αιώνων, οι οποίοι αγνοούσαν την ανάγκη αποστείρωσης των εργαλείων τους πριν από κάθε εγχείρηση. Έτσι, συνέχιζαν να οδηγούν στο θάνατο τους ασθενείς τους, μέχρι που τελικά οι χειρουργοί αποδέχτηκαν έστω και απρόθυμα τις μελέτες ενός νεαρού Γάλλου χημικού, του Λουδοβίκου Παστέρ, σχετικά με την ανάγκη αποστείρωσης.

Σε οποιονδήποτε τομέα, η λήψη αμφίβολων αποφάσεων ελάχιστα θετικά αποφέρει. Και στην αξιολόγηση της οικονομίας, οι επενδυτές πρέπει να εστιάζονται σε ρωμαλέους νέους ηγέτες και να αποφεύγουν τις επενδύσεις με αναιμικές αποδόσεις.

Πάντα να πουλάτε πρώτα τις χειρότερες μετοχές σας

Αν έχετε ένα χαρτοφυλάκιο με μετοχές, πρέπει να μάθετε **να πουλάτε πρώτα τις μετοχές σας με τη χειρότερη απόδοση και να κρατάτε λίγο ακόμα τις μετοχές με την καλύτερη συμπεριφορά**. Με άλλα λόγια, πουλήστε τα σκουπίδια, τις λανθασμένες επιλογές σας, και προσπαθήστε να μετατρέψετε τις επιτυχημένες επιλογές σας σε μεγάλους νικητές.

Οι περίοδοι γενικής διόρθωσης, δηλ. πτώσης τιμών, της αγοράς, μπορεί να σας βοηθήσουν να εντοπίσετε νέους ηγέτες αν ξέρετε τι να αναζητήσετε. Οι πιο ελκυστικές αναπτυξιακές μετοχές συνήθως θα υποστούν μεγαλύτερη διόρθωση, από 1,5 ως 2,5 φορές μεγαλύτερη του γενικού μέσου όρου. Ωστόσο, κατά κανόνα, οι αναπτυξιακές μετοχές που μειώνονται λιγότερο (ποσοστιαία) σε μια ενδιάμεση διόρθωση ανοδικής αγοράς είναι οι ισχυρότερες και καλύτερες επενδύσεις σας, ενώ οι μετοχές που βυθίζονται περισσότερο είναι οι ασθενέστερες επιλογές σας.

Για παράδειγμα, αν η συνολική αγορά υποστεί ενδιάμεση πτώση 10%, τρεις επιτυχημένες αναπτυξιακές μετοχές μπορεί να πέσουν κατά 15%, 20% και 30%. Αυτές που έπεσαν μόνο 15% και 20% είναι πιθανό να είναι οι καλύτερες επενδύσεις αφού ανακάμψουν. Φυσικά, μια μετοχή που

βυθίζεται κατά 35%-40% μέσα σε κλίμα γενικής μείωσης της αγοράς κατά 10% εκπέμπει σήμα κινδύνου και, κατά κανόνα, καλό είναι να αποφύγετε μια τόσο αβέβαιη επένδυση.

Και οι επαγγελματίες κάνουν λάθη

Πολλοί επαγγελματίες διαχειριστές επενδύσεων κάνουν το σοβαρό λάθος να αγοράζουν μετοχές που μόλις έχουν υποστεί ασυνήθιστα μεγάλη πτώση στην τιμή τους. Τον Ιούνιο του 1972, ένας κατά τα άλλα ικανός, κορυφαίος θεσμικός επενδυτής του Μαίρυλαντ αγόρασε την Levitz Furniture μετά την πρώτη ανώμαλη κατάρρευση της μετοχής της από 60\$ σε 40\$ μέσα σε μία εβδομάδα. Η μετοχή ανέβηκε ορμητικά για λίγες εβδομάδες, ύστερα η πορεία της αναστράφηκε και τελικά η πτώση σταμάτησε στα 18\$.

Πολλοί θεσμικοί επενδυτές αγόρασαν τη Memorex τον Οκτώβριο του 1978 όταν υπέστη την πρώτη ασυνήθιστη πτώση της τιμής της. Στη συνέχεια, η μετοχή κατέρρευσε.

Ορισμένοι διαχειριστές κεφαλαίων της Νέας Υόρκης αγόρασαν μετοχές της Dome Petroleum τον Σεπτέμβριο του 1981, αμέσως μετά από μια απότομη πτώση της τιμής από 16\$ σε 12\$, επειδή τους φαινόταν φτηνή και επειδή στη Γουόλ Στρητ κυκλοφορούσε κάποια ευνοϊκή φήμη για την εταιρεία. Μήνες αργότερα η Dome είχε φτάσει να πουλιέται 1\$ και οι φήμες στην πιάτσα ήταν ότι η εταιρεία αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες.

Κανείς από αυτούς τους επαγγελματίες δεν μπόρεσε να διακρίνει τη διαφορά ανάμεσα στις κανονικές πτώσεις τιμής και στις εντελώς ανώμαλες διορθώσεις που αποτελούν ένδειξη πιθανής καταστροφής.

Φυσικά, το πραγματικό πρόβλημα ήταν ότι όλοι αυτοί οι έμπειροι επενδυτές στηρίζονταν αποκλειστικά στη θεμελιώδη ανάλυση (και στις φήμες) και στην προσωπική τους άποψη περί αξίας (χαμηλός λόγος P/E), αγνοώντας ολοκληρωτικά αυτό που τους είχε πει έμπρακτα η αγορά ότι συμβαίνει. **Όσοι αγνοούν αυτό που "λέει" η αγορά, συνήθως παθαίνουν σοβαρές ζημιές.**

Μόλις τελειώσει οριστικά μια γενικευμένη περίοδος πτώσης της αγοράς, οι πρώτες μετοχές που θα αναπηδήσουν σε νέα ύψη τιμών είναι σχεδόν πάντα οι αυθεντικοί ηγέτες της αγοράς.

Η διαδικασία αυτή συνεχίζεται εβδομάδα την εβδομάδα περίπου επί τρεις μήνες, με πολλές μετοχές να ανακάμπτουν και να σημειώνουν νέα ανώτατα σημεία. Για να γίνετε πραγματικά οξυδερκής επενδυτής, επαγγελματίας ή ιδιώτης, πρέπει να μάθετε να διακρίνετε τη διαφορά ανάμε-

Το μπεστ-σέλερ που σας μαθαίνει τα μυστικά της χρηματαγοράς, τώρα σε αναθεωρημένη έκδοση που καλύπτει τις τελευταίες απόψεις και εξελίξεις!

ΠΩΣ ΝΑ ΚΕΡΔΙΖΕΤΕ ΧΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Όσα κι αν έχετε να επενδύσετε, είτε 100 χιλιάδες είτε 100 εκατομμύρια, η δοκιμασμένης αξίας Μέθοδος των Επτά Σημείων του William O' Neil μπορεί να σας βοηθήσει να πολλαπλασιάσετε τα χρήματά σας και να διασφαλίσετε το οικονομικό μέλλον σας. Βασισμένη σε σαρανταετή μελέτη των πιο επιτυχημένων μετοχών όλων των εποχών, η Μέθοδος των Επτά Σημείων αποτελεί ένα εύχρηστο εργαλείο για να επιλέγετε κερδοφόρες μετοχές και να μειώνετε τους κινδύνους στο σημερινό ευμετάβλητο οικονομικό περιβάλλον. Επιπλέον, θα βρείτε οδηγίες για όλες τις πλευρές της επενδυτικής διαδικασίας, από την επιλογή χρηματιστή και τη διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου σας έως το πώς να κερδίσετε εκατομμύρια από τα αμοιβαία κεφάλαια.

Έγραψαν για την πρώτη έκδοση:

"Το πιο χρήσιμο βιβλίο των τελευταίων χρόνων για το χρηματιστήριο".

— *Management Accounting*

"Ένα σύστημα που κερδίζει".

— *Personal Investor*

"Εξαιρετικό βιβλίο. Αναλύει τις επενδυτικές στρατηγικές με απλά λόγια και με το χαρακτηριστικό ύφος του συγγραφέα".

— *San Francisco Business*

"Πολύ εύστοχες συμβουλές, κατά τα τρία τέταρτα κοινή λογική και κατά το ένα τέταρτο τεχνικές γνώσεις".

— *The American Spectator*

Επισκεφθείτε μας στο Internet:
<http://www.klidarithmos.gr>

ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Σολωμού 57, 10432, ΑΘΗΝΑ, Τηλ.5237635

McGraw-Hill, Inc.

ISBN 960-209-371-4

9 789602 093719